ସୂଚିତଯୋଗ୍ୟ

ଭାରତର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୪୯୭/୨୦୧୯

(ଏସ୍ଏଲପି (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୧୩୦୪୨/୨୦୧୪ ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ)

ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ......

ଆବେଦନକାରୀମାନେ

ବନାମ

ଗାଣ୍ଡିବ ବେହେରା ...... ଉତ୍ତରଦାତା

ଏହା ସହିତ

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୯୭୯/୨୦୧୪

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୪୯୮/୨୦୧୯

(ଏସ୍ଏଲପି (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୯୭୯/୨୦୧୫ ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ)

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୯୮୮୬/୨୦୧୪

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୬୭୪/୨୦୧୫

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା........./୨୦୧୯

(ଏସ୍‌ଏଲପି (ସି)ସିସି ସଂଖ୍ୟା ୨୦୫୫୭-୨୦୫୫୮/୨୦୧୫ ରୁ ଉପୁନ୍ନ)

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୨୮୨୫/୨୦୧୬

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୫୦୦୮/୨୦୧୬

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୪୯୯/୨୦୧୯
(ଏସ୍‌ଏଲପି (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୧୬୭୬୭/୨୦୧୬ ରୁ ଉପୁନ୍ନ)

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୩୭୯/୨୦୧୬

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୫୮୦-୧୫୮୧/୨୦୧୭

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୯-୧୧୦/୨୦୧୭

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୩୫୫/୨୦୧୬

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୮୦୧/୨୦୧୬

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୯୫୧୮-୯୫୨୦/୨୦୧୭

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ (ସି) (ଡି) ସଂଖ୍ୟା ୧୩୪୬୪/୨୦୧୮

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୧୬୬୧୫/୨୦୧୮

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୩୩୯୨/୨୦୧୯

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୫୦୦/୨୦୧୯
(ଏସଏଲପି (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୩୨୮୮୧/୨୦୧୮ ରୁ ଉପୁନ୍ନ)

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୫୦୧/୨୦୧୯

(ଏସଏଲପି (ସି)ସଂଖ୍ୟା ୬୫୪୪/୨୦୧୯ ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ)

<u>ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ (ସି) (ଡି) ୧୮୦୦୭/୨୦୧୯</u>

<u>ରାୟ</u>

<u>ଅନିରୁଦ୍ଧ ବୋଷ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି</u>

ନଥି ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏସ.ଏଲ.ପି (ସି) ଡାଇରି ସଂଖ୍ୟା ୧୩୪୬୪/୨୦୧୮, ଏସ.ଏଲ.ପି (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୧୬୬୧୫/୨୦୧୮, ଏସ.ଏଲ.ପି (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୩୩୯୨/୨୦୧୯ ଏବଂ ଏସ.ଏଲ.ପି (ସି) ଡାଇରି ସଂଖ୍ୟା ୧୮୦୦୭/୨୦୧୯ ରେ ଅବଗତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ଆବେଦନ ଗୁଚ୍ଛରୁ ବାଦ ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଅବଗତି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାରପୀଠ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଉ ।

୨. ଏସଏଲପି (ସି) ସିସି ସଂଖ୍ୟା ୨୦୫୫୭-୨୦୫୫୮/୨୦୧୫ ଏବଂ ଏସଏଲପି (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୩୨୮୮୧/୨୦୧୮ ରେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରି ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ପାଇଁ ବାକି ଆବେଦନରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

୩. କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ବିଭିନ୍ନ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ତା'ପରେ ଆଇନର ଏକ ସମୂହ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟରୁ ଏହି

ସମସ୍ତ ଆବେଦନ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କଠାରେ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିବାଦ ହେଉଛି ଯେ ଡାକ ବିଭାଗରେ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ (ଜିଡିଏସ୍) କ୍ଷମତାରେ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ସେବାଗୁଡ଼ିକ ଉକ୍ତ ବିଭାଗର ନିୟମିତ ପଦବୀରେ ଚୟନ ହେବା ପରେ ସେମାନଙ୍କର ପେନସନର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି ଗଣନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନୁହେଁ । ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ, ଯାହାଙ୍କର ରାୟ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନ ଭାବରେ ରହିଛି, ସମାନ ଭାବରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଡାକ ବିଭାଗର ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା ଜିଡିଏସ୍ ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ମୂଳ ଆବେଦନକାରୀ ମାନେ ପେନସନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇ ନଥିଲେ କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ସେବା ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଅବଧି ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । ପେନସନ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ବିଭାଗରେ ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତିରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ସେବା ଅବଧି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବେସାମରିକ ସେବା (ପେନସନ) ନିୟମ, ୧୯୭୨ ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଏହା ୧୦ ବର୍ଷ ଅଟେ । ଆମେ ଏବେଠାରୁ ଏହି ନିୟମଗୁଡ଼ିକୁ ୧୯୭୨ ର ନିୟମ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବୁ । ଏହି ସମସ୍ତ ଆବେଦନରେ, ନିୟମିତ ପଦବୀରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସେବା ଅବଧି ଉକ୍ତ ୧୦ ବର୍ଷର ଅବଧି ଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ।୧୯୭୨ ନିୟମର ଧାରା ୪୯ (୧) ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ:

"ଯଦି ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଦଶ ବର୍ଷର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି ସମାପ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅବସର ନିଅନ୍ତି, ତେବେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଛଅ ମାସିକ ଅବଧି ପାଇଁ ଅର୍ଦ୍ଧ ମାସର ପାରିଶ୍ରମିକ ହାରରେ ସେବା ଅନୁତୋଷର ପରିମାଣ ଗଣନା କରାଯିବ ।"

୪. ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ ମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ଅଲଗା ନିୟମ ରହିଛି, ଯେଉଁ ମାନଙ୍କୁ ଡାକ ବିଭାଗରେ ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିନିଧି ମଧ୍ଯ କୁହାଯାଏ । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ନିୟମାବଳୀର ଶୀର୍ଷକ ହେଉଛି **ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ (ଆଚରଣ ଏବଂ ଯୋଗଦାନ) ନିୟମ, ୨୦୧୧** (୨୦୧୧ ନିୟମ) । ପୂର୍ବରୁ ବଳବତ୍ତର ଥିବା **ପି ଆଣ୍ଡ ଟି ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିନିଧି (ଆଚରଣ ଏବଂ ସେବା) ନିୟମ, ୧୯୬୪ ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ (ଆଚରଣ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି) ନିୟମ, ୨୦୦୧** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସମାନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା । ଏହି ନିୟମାବଳୀ ଶେଷରେ ୨୦୧୧ ନିୟମାବଳୀକୁ ବାଟ ଦେଖାଇଥିଲା । ସମ୍ଭବତଃ ସେମାନେ ନିୟୋଜିତ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଜି. ଡି. ଏସ୍. ଗୁଡ଼ିକୁ ସମୟକ୍ରମେ ବିଭିନ୍ନ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପଦବୀରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଇଡିଏମସି, ଇଡି-ପ୍ୟାକର, ବିଭାଗୀୟ ରନର, ଇଡିଡିଏ ଏବଂ ଜିଡିଏସ୍ । ଏହି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ

ମଧ୍ୟରୁ ଶେଷଟି ହେଉଛି ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ ମାନଙ୍କର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରୂପ ଯାହା ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା ।

୫. ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ମାମଲାଟି ଗାଣ୍ଡିବ ବେହେରାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, କଟକ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସ୍ଥାପିତ ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା ୬୦୯/୨୦୧୦ ଭାବରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଏକ ଆବେଦନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ୧୯୬୮ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ୧ ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ବାଲେଶ୍ୱର ଡିଭିଜନରେ ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ପଦବୀରେ ସେ ୨୫ ମେ, ୧୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଥିଲେ ଯେଉଁ ଦିନଠାରୁ ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତିରେ ଗ୍ରୁପ୍ 'ଡି' ପଦବୀରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୯୯ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୩୦ ତାରିଖରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଏକ ସ୍ମାରକପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରୁପ୍ "ଡି" କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ ଏହି ମାନ୍ୟତା ତାଙ୍କୁ ପିଛିଲା ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଥିଲା । ୨୦୦୮ ମସିହା ଜୁନ୍ ୩୦ ତାରିଖରେ ସେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତେବେ, ଗ୍ରୁପ୍ 'ଡି' ପଦବୀରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧିର ୧୦ ବର୍ଷ ପୂରଣ କରିନଥିବା କାରଣରୁ ପେନସନ୍ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା ୩୧୦/୨୦୧୦ **(ଶ୍ରୀ ଗୌରାଙ୍ଗ ଚ. ସାହୁ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଏବଂ**

ଅନ୍ୟମାନେ) ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧିର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଜିଡିଏସ୍ କ୍ଷମତାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତାଙ୍କ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟକାଳକୁ ଗଣନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଜୁଲାଇ ୬, ୨୦୧୧ ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ଗାଣ୍ଡିବ ବେହେରା ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ:-

> "ଏହା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶକୁ କୌଣସି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ମୁଁ ଗୌରାଙ୍ଗ ଚ. ସାହୁ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ମତରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ହେବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥ କାରଣ ପାଇନାହିଁ । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଇଡି ନିଯୁକ୍ତିରୁ ସେବାଗୁଡିକର ଅଭାବ ଅବଧିକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦଶ ବର୍ଷର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣନା କରିବା ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ତୁରନ୍ତ ଅର୍ଥାତ ଏହି ଆଦେଶର ପ୍ରତିଲିପି ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ୬୦ (ଷାଠିଏ) ଦିନ ମଧରେ ମଞ୍ଜୁରି ଏବଂ ସେବା ନିବୃତ୍ତି ବେତନ ଓ ପେନସନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଏତଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି; ଏଥିରେ ବିଫଳ ହେଲେ, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ପ୍ରକୃତ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବକେୟା ସେବା ନିବୃତ୍ତି ବେତନ ଏବଂ ସେବା ନିବୃତ୍ତି ପ୍ରାପ୍ୟ ଉପରେ ୬% ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ସେହି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ସୁଧ ରାଶି ଆଦାୟ

କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ରହିବେ ଯିଏ ଦେୟରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଦାୟୀ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିବେ ।"

୬. ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ୩ ଜାନୁଆରୀ, ୨୦୧୪ ରେ ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଏବଂ ଡାକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଏକ ରାୟ ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ପାଇନଥିଲେ । ଡିସେମ୍ବର ୬, ୨୦୧୧ ରେ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୧୧୬୬୫/୨୦୧୧ ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପୂର୍ବ ରାୟ ଉପରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିର୍ଭର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

୭. ଅବଶିଷ୍ଟ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ, ବାସ୍ତବ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ପ୍ରକୃତିର ଅଟେ । ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆଇନର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପାଖାପାଖି ସମାନ । ଏହି କାରଣଗୁଡିକ ପାଇଁ, ଆମେ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁନାହୁଁ । ତେବେ, ଆମେ ନିମ୍ନରେ ସାରଣୀବଦ୍ଧ ଆକାରରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମୁଖ ବାସ୍ତବ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଉଛୁ :-

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ମୂଳ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବା ବିବରଣୀ
୧	ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୯୭୯/୨୦୧୪	୦୮.୦୮.୧୯୭୦ – ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ (୨୮ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) ୩୧.୧୨.୧୯୯୮ – ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

		୩୦.୦୬.୨୦୦୮ – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୯ ବର୍ଷ, ୬ ମାସ, ୧ ଦିନ ।**
୨	**ଏସ୍. ଏଲ୍. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୯୭୯/୨୦୧୫**	**୧୧.୦୮.୧୯୬୭** – ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ (୨୯ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୧୮.୧୦.୧୯୯୬** – ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । **୩୧.୦୭.୨୦୦୬** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୯ ବର୍ଷ, ୮ ମାସ, ୨୭ ଦିନ ।**
୩	**ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୯୮୮୬/୨୦୧୪**	**୧୪.୦୮.୧୯୭୨** – ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । (୨୭ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୦୬.୦୯.୧୯୯୯** – ଡାକବାହକ (ଗ୍ରୁପ୍ 'ସି' ପଦବୀ) ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିଲେ । **୨୮.୦୨.୨୦୦୯** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୯ ବର୍ଷ, ୫ ମାସ, ୧୧ ଦିନ ।**
୪	**ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୬୭୪/୨୦୧୫**	**୧୪.୦୯.୧୯୭୧** – ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । (୨୮ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୦୪.୦୯.୧୯୯୯** – ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । **୩୦.୧୧.୨୦୦୬** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି:**୭ ବର୍ଷ, ୨ମାସ, ୧୩ ଦିନ ।**
୫	**ଏସଏଲପି (ସି)........ ୨୦୧୫ ରେ ସିସି ସଂଖ୍ୟା ୨୦୫୫୭–୨୦୫୫୮/୨୦୧୫**	**୨୯.୦୮.୧୯୮୧** – ଇଡିଡିଏ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ; (୧୬ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୨୪.୧୨.୧୯୯୭** – ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ **୩୧.୦୫.୨୦୦୭** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୯ ବର୍ଷ, ୫ ମାସ, ୨୩ ଦିନ ।**
୬	**ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୨୮୨୫/୨୦୧୬**	**୨୫.୦୨.୧୯୭୨** – ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । (୩୧ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୦୮.୦୩.୨୦୦୩** – ଡାକବାହକ ଭାବେ ମନୋନୀତ । **୩୧.୧୦.୨୦୧୨** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବା ଅବଧି :**୯ ବର୍ଷ, ୭ ମାସ, ୨୩ ଦିନ ।**
୭	**ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା**	**୨୧.୦୨.୧୯୭୯** – ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । (୨୯ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ)

	୫୦୦୮/୨୦୧୬	**୧୩. ୦୬. ୨୦୦୧** – ଡାକବାହକ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । **୩୧. ୧୦. ୨୦୧୦** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୯ ବର୍ଷ, ୪ ମାସ, ୧୮ ଦିନ ।**
୮	**ଏସ୍. ଏଲ୍. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୧୬୭୬୭/୨୦୧୬**	**୦୧. ୦୨. ୧୯୬୩** – ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । (୨୯ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୩୦. ୦୬. ୧୯୯୨** –ଡାକ ଚପରାଶି ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । **୩୧. ୦୧. ୨୦୦୨** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି : **୯ ବର୍ଷ, ୭ ମାସ ।**
୯	**ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା** ୮୩୭୯/୨୦୧୬	**୦୯. ୦୬. ୧୯୬୭** – ଇଡିଏମସି ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ (୩୪ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୧୨. ୦୯. ୧୯୯୭** – ଡାକବାହକ ଭାବେ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । **୩୧. ୦୩. ୨୦୦୭** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୯ ବର୍ଷ, ୬ ମାସ, ୨୦ ଦିନ ।**
୧୦	**ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୫୮୦-୧୫୮୧/୨୦୧୭**	**୧୦. ୦୧. ୧୯୬୩** – ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ଦୌଡାଳି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।(୨୯ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୨୭. ୦୨. ୧୯୯୨** – ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ **୩୧. ୧୨. ୨୦୦୦** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି:**୮ବର୍ଷ, ୧୦ ମାସ, ୩ ଦିନ ।**
୧୧	**ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୯-୧୧୦/୨୦୧୭**	**୨୨.୦୬.୧୯୬୨** - ଇଡିଏ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । (୩୧ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୧୫.୧୧.୧୯୯୩** - ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । **୩୧.୦୩.୧୯୯୭** - ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୫ ବର୍ଷ, ୪ ମାସ, ୧୫ ଦିନ ।**
୧୨	**ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୩୫୫/୨୦୧୬**	୨୫ ବର୍ଷ ଧରି ଇଡିଡିଏ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ – **୦୯.୧୧.୨୦୦୧**- ମନୋନୀତ ହୋଇ ଡାକବାହକ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । **୩୦. ୦୬. ୨୦୧୧** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୯ ବର୍ଷ, ୭ ମାସ, ୨୧ ଦିନ ।**
୧୩	**ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୮୦୧/୨୦୧୬**	**ଜୁଲାଇ, ୧୯୭୨** – ଇଡିଏମସି ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। (୨୭ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ)

		୧୫.୦୯.୧୯୯୯ – ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ **୩୧.୦୫.୨୦୦୯**– ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୯ ବର୍ଷ, ୮ ମାସ, ୧୬ ଦିନ ।**
୧୪	**୧୪(i) ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୯୫୧୮–୨୦/୨୦୧୭**	**୧୪.୦୭.୧୯୭୨** – ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । (୩୦ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୨୫.୧୧.୨୦୦୨** – ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ **୩୦.୦୬.୨୦୧୨** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି :**୯ ବର୍ଷ, ୭ ମାସ, ୬ ଦିନ ।**
	୧୪(ii)	**୦୫.୧୧.୧୯୭୩** – ଇଡିଏମସିଏ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।(୨୩ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୧୭.୦୪.୧୯୯୭** – ଡାକବାହକ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ **୩୧.୧୨.୨୦୦୬** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୯ ବର୍ଷ, ୮ ମାସ, ୧୫ ଦିନ ।**
	୧୪(iii)	**୦୧.୧୧.୧୯୭୧** – ଇଡିଏମ–I ହୋଇଥିଲେ ।(୨୮ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୦୩.୧୧.୧୯୯୯** – ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ **୩୧.୦୭.୨୦୦୯** - ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି: **୯ ବର୍ଷ, ୮ ମାସ, ୨୯ ଦିନ ।**
୧୫	**ଏସ୍. ଏଲ୍. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୩୨୮୮୧/୨୦୧୮**	**୨୫.୦୧.୧୯୭୧** – ଇଡିଏମପି ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ (୨୮ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୨୭.୧୧.୧୯୯୯** – ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ **୩୧.୦୮.୨୦୦୯** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି:**୯ବର୍ଷ, ୮ ମାସ, ୧୯ ଦିନ ।**
୧୬	**ଏସ୍. ଏଲ୍. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୬୫୪୪/୨୦୧୯**	**୨୧.୦୭.୧୯୭୨** – ଇଡିଡିଏ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । (୩୧ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) **୦୬.୦୮.୨୦୦୩** – ଗ୍ରୁପ୍ ଡି ପଦବୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ **୩୦.୦୬.୨୦୧୧** – ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି:**୭ ବର୍ଷ, ୧୦ମାସ, ୯ ଦିନ ।**

୮. ଜିଡିଏସ୍ ଭାବରେ ନିଆଯାଇଥିବା ସେବାକୁ ନିୟମିତ ସେବା ସହିତ ସମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ

ଗାଣ୍ଡିବ ବେହେରା (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି । ଜିଡିଏସ୍ ର ସେବା କମ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ (୩ -୫ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ) ବହନ କରିଥାଏ । ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ (ଜିଡିଏସ୍) ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ପଦଧାରୀ ମଧ୍ୟ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବୃତ୍ତି ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ହକଦାର । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକଙ୍କ ସେବା ଏକ ଭିନ୍ନ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମଚାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂଆ ସେବା ନିୟମାବଳୀ କରିବା ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ କ୍ଷମତାରେ ଥିବା ପ୍ରଶାସନ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

୯. **ଡାକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧୀକ୍ଷକ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ପି. କେ. ରାଜାମ୍ମା [(୧୯୭୭) ୩ ଏସସିସି ୯୪]** ମାମଲାରେ ଏହା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଡାକ ବିଭାଗ ସହିତ ଜଡିତ ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ବେସାମରିକ ପଦବୀରେ ରହନ୍ତି । ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିନିଧି ମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପାରିତ ବରଖାସ୍ତ ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୩୧୧ ର ପ୍ରଯୋଜ୍ୟତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଫଳାଫଳ ଦିଆଯାଇଥିଲା । **ଚେତ ରାମ ବନାମ ଜିତ ସିଂହ [(୨୦୦୮) ୧୪ ଏସସିସି ୪୨୭]** ମାମଲାରେ ଜଣେ ଜିଡିଏସ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ କି ନୁହେଁ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ

। ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ଅଧିନିୟମ, ୧୯୯୪ ଅନୁଯାୟୀ ନଗର ପଞ୍ଚାୟତ ସଦସ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ ଜିଡିଏସ୍ ର ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏହି ଅଦାଲତରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠିଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ଏପରି ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ବେସାମରିକ ପଦବୀରେ ଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ । ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ପେନସନଭୋଗୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଭେଦଭାବ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ **ଡି. ଏସ. ନାକରା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର [(୧୯୮୩) ୧ ଏସସିସି ୩୦୫]** ମାମଲାରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ରାୟ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ।

୧୦. ଗ୍ରୁପ୍ 'ଡି' କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ ପରିଗଣିତ ହୋଇଥିବା ଜିଡିଏସ୍ ର ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୩୨ ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆହ୍ୱାନ କରି ଏହି ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ସମାନ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିବାପରି ସୁବିଧା ଲୋଡି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ଆବେଦନ ରିଟ୍ ଆବେଦନ (ଦେୱାନୀ) ସଂଖ୍ୟା ୧୭/୨୦୦୯ ଭାବେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ସହିତ ଯେଉଁ ନିୟମ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା ତାହା ହେଲା **ଡାକ ବିଭାଗ, (ବହୁ କାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ) ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମାବଳୀ, ୨୦୧୦ ।** ଉକ୍ତ ନିୟମରେ ଜିଡିଏସ୍ ମାନଙ୍କୁ ବେସାମରିକ ପଦବୀଧାରୀ ଭାବେ ଘୋଷଣା

କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ନିୟମିତ ବେସାମରିକ ସେବା ବାହାରେ ଥିଲେ । ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀ ମାନଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ମୂଳ ଖଣ୍ଡପୀଠ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ନିକଟକୁ ଯିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେଇ ୯ ଡିସେମ୍ବର, ୨୦୧୪ ରେ ପାରିତ ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଫଇସଲା କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପୀଠ ସମ୍ମୁଖରେ ତିନୋଟି ଆବେଦନ ଦାଏର କରାଯାଇଥିଲା । ଏଗୁଡ଼ିକ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା ୭୪୯/୨୦୧୫, ୩୫୪୦/ ୨୦୧୫ ଏବଂ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା ୬୧୩/୨୦୧୫ ଭାବରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜିଡିଏସ୍ ମାନଙ୍କର ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୧୭ ନଭେମ୍ବର,୨୦୧୬ **(ବିନୋଦ କୁମାର ସାକ୍ସେନା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ)** ରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି:

> "(କ) ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକଙ୍କ ପାଇଁ, ଯେଉଁମାନେ ନିୟମିତ ଗ୍ରୁପ୍ 'ଡି "କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି, ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ ଭାବେ ବିତାଇଥିବା ସମୟକୁ ପେନସନ ସୁବିଧା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ ଗଣନା କରାଯିବ ।
>
> (ଖ) ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକମାନଙ୍କୁ, ଯେଉଁମାନେ ନିୟମିତ ଗ୍ରୁପ୍ 'ଡି' କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ ସାମିଲ ନହୋଇ ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ ଭାବେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ସିସିଏସ୍ (ପେନସନ୍) ନିୟମ, ୧୯୭୨ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପେନସନ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, କିନ୍ତୁ

ପେନସନ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣନା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଅବଧି ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ ଭାବେ ବିତାଇଥିବା ସମୟର ୫/୮ ତମ ଭାଗ ହେବ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମ ୬ ରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବ ।

(ଗ) ଉପରେ କୁହାଯାଇଥିବା ନିୟମ ୬ ବ୍ୟତୀତ ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ (ଆଚରଣ ଏବଂ ଯୋଗଦାନ) ନିୟମ, ୨୦୧୧ ବୈଧ ବୋଲି ଧରାଯାଏ ।

(ଘ) ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ବେତନ ଏବଂ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ବିଷୟରେ ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ସମାନତା ପାଇଁ ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକଙ୍କ ଦାବି କରିବା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହୋଇଛି ।"

୧୧. ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ (ମାନ୍ୟବର ବିଚାରପତି ରଞ୍ଜନ ଗୋଗୋଇ) ଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକ ଖଣ୍ଡପୀଠ ୨୪ ନଭେମ୍ବର, ୨୦୧୫ ରେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୩୬୭୫-୧୩୬୭୬/୨୦୧୫ ରେ **(ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ)** ସମାନ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ଆବେଦନର ବିବାଦର ପରିସର ରାୟର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦରୁ ଜଣାପଡ଼ିବ:-

"ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା ୨ ଅର୍ଥାତ୍ ଏନ.ଏସ. ପୁନୁସାମୀ ୧୯୬୮ ରୁ ୧୯୯୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡାକ ବିଭାଗରେ ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ତା ୦୧.୦୪.୧୯୯୩ ରିଖରେ ନିୟମିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା ୩୧.୦୫.୨୦୦୨ ରିଖରେ ସେ ଅବସର ନେଇଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ନଅ ବର୍ଷ ଏବଂ ଦୁଇ ମାସର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ପେନସନ

ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ସେ ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ ଯିଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାର କିଛି ଲାଭ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ପେନସନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅବଧି ଅର୍ଥାତ ୧୦ ବର୍ଷ ଅର୍ଜନ କରିପାରିବେ । ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ମାଧମରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।"

୧୨. ୧୯୯୧ ମସିହାରେ ଡିଓପିଟି ଜାରି କରିଥିବା ଏକ ପରିପତ୍ର ଆଧାରରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ପରିପତ୍ରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜଣେ ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଅବଧିର ୫୦% ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପେନସନର ଅଧିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିୟମିତ ସେବା ଅବଧିରେ ଯୋଡାଯିବ । ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସେହି ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା ୨ ଙ୍କୁ ନିୟମିତ ପେନସନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ ।

୧୩. ଭାରତ ସଂଘ ସରକାରଙ୍କର ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ମାମଲାରେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:-

"ଆବେଦନକାରୀ - ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ତା ୨୬.୧୦.୨୦୧୫ ରିଖରେ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଡିଓପି ଏବଂ ଟି ପରିପତ୍ର, ୧୯୯୧

ଅନୁଯାୟୀ ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ଅସ୍ଥାୟୀ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଜଣେ ଅଂଶକାଳିକ ଅସ୍ଥାୟୀ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ୧୯୬୪ ମସିହାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ୨୦୦୧ ଏବଂ ୨୦୧୧ ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିବା ତାଙ୍କ ସେବା ପରିଚାଳନା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା ୨ ଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦିନ ତିନିରୁ ପାଞ୍ଚ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସେମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବାକୁ ପଡିଥାଏ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରକୁ ସମର୍ଥନ ଦେବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଆୟର ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ସ ଅଛି । ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଅନୁଯାୟୀ, ଏଭଳି କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଦେଶର ଦୂରଦୂରାନ୍ତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଠିକଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚିବା, ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ନିୟମିତ ଡାକଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏକ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ନୁହେଁ । ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଏପରି କର୍ମଚାରୀମାନେ ପେନସନ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ସାନୁଗ୍ରହ ଆନୁତୋଷିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ଏବଂ ଏପରି ଦେୟ ଯାହା ସମୟ ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇ ଥାଏ । ଡିଓପି ଏବଂ ଟି ପରିପତ୍ର, ୧୯୯୧, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଆଧାର, ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ଅସ୍ଥାୟୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ଜଡିତ, ଯେଉଁ ବର୍ଗରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ବିଚାର କରି, ଆମ୍ଭେ ଏହି ମତ ରଖୁଛୁ ଯେ ବିବାଦୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହେବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଉପସ୍ଥାପିତ ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ବିବାଦୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଏବଂ

> ଭାରତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଉଚିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁ । ତଥାପି, ଆମେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁଛୁ ଯେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପେନସନ ଏହି ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତା ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପେନସନର ଲାଭ ଉପଭୋଗ କରିବା ଜାରି ରଖିବେ।"

୧୪. ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ୨୦୧୧ ନିୟମର ଧାରା ୬ କୁ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଛି:-

> "ସେବକମାନେ କୌଣସି ପେନସନ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ନାହିଁ । ତଥାପି, ସେମାନେ ସମୟ ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଉଥିବା ସାନୁଗ୍ରହ ଆନୁତୋଷିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେୟ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।"

ତେବେ, ଏହି ବର୍ଗର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବାକୁ ଅଣ-ପେନସନଯୋଗ୍ୟ କରୁଥିବା ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମକୁ ୧୭ ନଭେମ୍ବର, ୨୦୧୬ ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ମୁଖ୍ୟ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଅସାମ୍ବିଧାନିକ କାରଣରୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଆମକୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଭାବରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା ୮୩୨/୨୦୧୮ ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତ ସଂଘ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଛି ।

ଆମକୁ ଏହା ମଧ୍ଯ ଅବଗତ କରାଯାଇଛି ଯେ ଉକ୍ତ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୯-୧୧୦/୨୦୧୭ କୁ ଉପୃନ୍ନ କରୁଥିବା ରାୟରେ ୧୯୬୪ ନିୟମାବଳୀର ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅର୍ଥାତ ଖଣ୍ଡ ୪ ମଧ୍ଯ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅବୈଧ ହୋଇଛି । ଯଦିଓ ଜିଡିଏସ୍ ର ସେବା ପେନସନ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା, ଏହା **ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ଵାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ଯରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜିଡିଏସ୍ ମାନଙ୍କର ଆବେଦନ କାହିଁକି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଗଲା, ତାହାର ଏହା ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ନଥିଲା । ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବାର ତର୍କ ଧାରଣ କରିଥିବା ଉକ୍ତ ରାୟରୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଗୁଡିକ ପୂର୍ବରୁ ପୁନଃ ଉପୃନ୍ନ କରିଛୁ । ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ପାଇଁ, ତେଣୁ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଜିଡିଏସ୍ ର ସେବାକୁ ଅଣ-ପେନସନଯୋଗ୍ୟ କରିବା ନିୟମକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି, ତାହା ଅଧିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ । ଏହି ରାୟରେ ଆମେ ଯେଉଁ ବିବାଦକୁ ଶୁଣୁଛୁ ତାହା ହେଉଛି ଡାକ ବିଭାଗର ଜଣେ ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସେ ଜିଡିଏସ୍ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସମୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାର ଅବଧି ତାଙ୍କ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ

ସେବାକାଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣନା କରାଯିବ କି ନାହିଁ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ପେନସନ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ କରିବ ।

୧୫. ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ପେନସନଭୋଗୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି କୃତ୍ରିମ ଭେଦଭାବ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ **ଡି. ଏସ. ନକାରା** (ଉପରୋକ୍ତ) ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ **ଡି.ଏସ. ନକାରା** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାର ବାସ୍ତବ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ସେହି ମାମଲାରେ ଯେଉଁ ଭେଦଭାବକୁ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ବିଶିଷ୍ଟ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖ ଆଧାରରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀର ପେନସନର ଉତ୍ତମ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଥିଲା । **ପି. କେ. ରାଜାମ୍ମା** (ଉପରୋକ୍ତ) ଏବଂ **ଚେତ୍ ରାମ୍** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସପକ୍ଷରେ ଅଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଜିଡିଏସ୍ ଭାବରେ ବେସାମରିକ ପଦବୀରେ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପୁନର୍ବାର ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଗୁଡିକର ଅନୁପାତ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ସେବା ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ପଦବୀରେ ଜିଡିଏସ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାକୁ ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତିରେ ସେମାନଙ୍କ ସେବା ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ ନଜିର ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ନିର୍ଭରଶୀଳତା

ରଖାଯାଇଛି, ତାହା ହେଉଛି **ହବିବ୍ ଖାନ୍ ବନାମ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ [୨୦୧୮ (୧) ଏସଏଲଆର ୭୨୪ (ଏସସି)]** ମାମଲାରେ ୨୩ ଅଗଷ୍ଟ, ୨୦୧୭ ତାରିଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏକ ରାୟ । ଏହି ମାମଲା ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟର ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟରତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ଜଡିତ ଏକ ସମାନ ବିବାଦରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା, ଯିଏ ପେନସନ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିୟମିତ ପଦବୀରେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି ସହିତ ତାଙ୍କ ସେବା ଗଣନା କରିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ଏହି ରାୟ ମଧ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଭାରତର ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି ଭାବେ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରଞ୍ଜନ ଗୋଗୋଇ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । **ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ନକାରା ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ [(୨୦୧୦) ୪ ଏସସିସି ୩୧୭]** ମାମଲାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏକ ପୂର୍ବ ରାୟକୁ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲାଟି ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟର ଜଳସେଚନ ଏବଂ ଶକ୍ତି ବିଭାଗରେ ନିୟୋଜିତ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଭାରିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁରୂପ ଦାବିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ପଞ୍ଜାବ ସରକାରୀ ସେବା ନିୟମାବଳୀର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅସ୍ଥାୟୀ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସେବାକୁ ବିନା ବାଧାରେ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ତା'ପରେ ସେହି ସମାନ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପଦବୀରେ ନିଶ୍ଚିତକରଣକୁ

ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି ଭାବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟଭାରିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ସେବା ଅବଧିକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । **ନକାରା ସିଂହ** (ଉପରୋକ୍ତ) ଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦୁଇଟି ପରିପତ୍ର ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯାହା ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ ପେନସନ ଲାଭର ଗଣନା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରରେ ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟଭାରିତ କର୍ମଚାରୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଅବଧିକୁ ଗଣନା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନ ଗୁଡିକରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଭାରିତ କର୍ମଚାରୀ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ବର୍ଗର କର୍ମଚାରୀ, ଅର୍ଥାତ୍ କାର୍ଯ୍ୟଭାରିତ କର୍ମଚାରୀମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଦରମା ଏବଂ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିସର ଆଂଶିକ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ବୃତ୍ତିରେ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ସେମାନଙ୍କର ଥିଲା, ଯଦିଓ ସେମାନେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜଡିତ ଥିଲେ ତାହା ସ୍ଥାୟୀତାର ଏକ ଉପାଦାନ ବହନ କରିଥିଲା । ବେସାମରିକ ପଦବୀ ଗଠନ କରୁଥିବା ଜିଡିଏସ୍ ଭାବେ ସେମାନେ ନିୟୋଜିତ ଥିବାର ନିହିତାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା

ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟ ବିଶିଷ୍ଟ ସେବାକୁ ଜିଡିଏସ୍ କ୍ଷମତାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସେବା ଭିନ୍ନ ନିଯୁକ୍ତି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସେବା ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆୟୋଜନ କରିବାରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ନିୟମିତ ପଦବୀରେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଚୟନ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବ ତାରିଖରୁ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ରାୟର ଏହି ଗଣନାରେ ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ସହମତ ନୁହଁ ଯାହା ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୫୦୦୮/୨୦୧୬, ଏସଏଲପି (ସି) ସଂଖ୍ୟା ୧୬୭୬୭/୨୦୧୬, ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୮୩୭୯/୨୦୧୬ ଏବଂ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୮୦୧/୨୦୧୬ ରେ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଗଠନ କରିଥାଏ । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦବୀରେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବା ଅବଧିକୁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସେହି ଉପାୟରେ କୃତ୍ରିମ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

୧୬. **ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ସେହି କ୍ଷମତାରେ ସେବାର ଗଣନା ପାଇଁ ଜିଡିଏସ୍ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଭଳି ଏକ ଆବେଦନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନ ସମୂହରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି ଆବଶ୍ୟକତାରେ ଥିବା

ବ୍ୟବଧାନକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଜିଡିଏସ୍ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଅବଧିର ଗଣନା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରୁଥିବା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମ କିମ୍ବା ଏପରିକି ପ୍ରଶାସନିକ ପରିପତ୍ର ନାହିଁ । ଏକମାତ୍ର ପରିପତ୍ର ଯାହା ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ତାହା ଥିଲା ୧୯୯୧ ମସିହାର ପରିପତ୍ର, ଯାହା ଉପରେ **ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଜିଡିଏସ୍ ପଦବୀ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ନିଯୁକ୍ତି ନୁହେଁ, ଉକ୍ତ ପରିପତ୍ରର ଲାଭ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ସମାନ ପଦବୀରେ ଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ରାୟ ଥିବାରୁ, ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି **ହବିବ୍ ଖାନ୍** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟର ଅନୁପାତକୁ ଆମେ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବା । **ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ସଂଖ୍ୟା ୮୧୬୯୯/୨୦୧୧ ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଦତ୍ତାତ୍ରା** ମାମଲାରେ ତା ୧୭.୦୬.୨୦୧୧ ରିଖରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକ ଅଣସୂଚିତ ରାୟକୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏହି ରାୟ ପେନସନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ସେବା ଅବଧିକୁ ଗଣନା କରିବା ସପକ୍ଷରେ ଯାଇଥିଲା ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇ ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହି

ଆଧାରରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତି ସ୍ୱଭାବରେ ନିରନ୍ତର ଥିଲା ଏବଂ ସତେ ଯେପରି ଏହା ଗୋଟିଏ ସେବାରୁ ଅନ୍ୟ ସେବାକୁ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏହି ମତକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା **ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

୧୭. ଏହା ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମାମଲା ଯେ ୧୯୭୨ ନିୟମାବଳୀ ର ଖଣ୍ଡ ୪୯(୩) ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ସେମାନେ ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତିରେ ୯ ବର୍ଷ ଏବଂ ୩ ମାସରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଅବଧି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ଉକ୍ତ ନିୟମ ୪୯ (୩) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଥାଏ:-

> "ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି ଗଣନା କରିବାରେ, ତିନି ମାସ ଏବଂ ତା 'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମାନ ଏକ ବର୍ଷର ଭଗ୍ନାଂଶକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ବର୍ଷ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯିବ ।"

ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ଏକ ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ମୋଟ ନିଯୁକ୍ତି ଅବଧି ଦୁଇଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ବର୍ଷର ଅବଧି ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହେବା ପରି ଗଣନା କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେବାରେ ଏକ ବର୍ଷ ଯୋଡାଯିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ

ନିୟମର ସରଳ ପଠନରେ, ଆମ ମତରେ ଏପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ନିୟମରେ ଏକ ବର୍ଷର ଭଗ୍ନାଂଶରେ ୩ ମାସରୁ ଅଧିକ ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକକାଳୀନ ଲାଭ ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଇଛି ।

୧୮. ୧୯୭୨ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ ୮୮ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ ଅଯଥା କଷ୍ଟକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ କୋହଳ କରିବାକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ କିମ୍ବା ବିଭାଗକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ନିୟମ ୮୮ ରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରେ:-

> "୮୮. କୋହଳ କରିବାର କ୍ଷମତା ।
>
> ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ବିଭାଗ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଏହି ନିୟମାବଳୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ ଅଯଥା ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରେ, ତେବେ ମାମଲା ଯେପରି ହୋଇଥାଉ, ଲିଖିତ ଭାବରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କାରଣ ଗୁଡିକ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସେହି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ କିମ୍ବା ବିଭାଗ ଏପରି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି ଏକ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଢଙ୍ଗରେ ମାମଲାର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଯେପରି ବିବେଚନା କରନ୍ତି ସେପରି ମାତ୍ରାରେ ସେହି ନିୟମର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପରିହାର କିମ୍ବା କୋହଳ କରିପାରନ୍ତି ।
>
> ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ପେନସନ ଏବଂ ପେନସନଭୋଗୀ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗର ସହମତି ବ୍ୟତୀତ ଏପରି କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।"

ତେବେ, ଉକ୍ତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଆସିଥାଏ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ ଯଦି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧିରେ ସାମାନ୍ୟ ଅଭାବର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ କୋହଳ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ଏକ ଅନ୍ତହୀନ ଅଭ୍ୟାସ ଗଠନ କରିବ ।

୧୯. ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଆବଶ୍ୟକତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମ ମତରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜିଡିଏସ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାଗୁଡ଼ିକୁ ପେନସନ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଡାକ ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ନିୟମିତ ପଦବୀରେ ସେମାନଙ୍କର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧିକୁ ଗଣନା କରିବା ପାଇଁ କାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ଅନେକ ଉତ୍ତରଦାତା ସେମାନଙ୍କ ନିୟମିତ ସେବା ଅବଧିରେ ସାମାନ୍ୟ ଅଭାବ କାରଣରୁ ପେନସନରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଛନ୍ତି । ପେନସନ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏହା ସହାନୁଭୂତିଶୀଳ ବିଚାରର ଯୋଗ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଆମର କ୍ଷମତା କିମ୍ବା ଅଧିକାରିତାକୁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ଯାହା ଆମକୁ ସେମାନଙ୍କର ସେବା କାର୍ଯ୍ୟକାଳ, ଜିଡିଏସ୍ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି କିମ୍ବା ଏହାର ପ୍ରକାରରେ ଗ୍ରହଣ କରି ଅଭାବ ପୂରଣ

କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବ । ଏଥି ସହିତ, ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ପାଇଛୁ ଯେ **ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଯଦିଓ ସେଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି (ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା ୨) ନଅ ବର୍ଷ ଏବଂ ଦୁଇ ମାସର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ, ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ତାଙ୍କୁ ନିୟମିତ ପେନସନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ଭାରତ ସଂଘର ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ୨୪ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୫ ରେ ପାରିତ ଆଦେଶରେ ତାଙ୍କ ପେନସନକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ ।

୨୦. ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଆଲୋଚନା କରିଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନର ରାୟକୁ ଅନୁମୋଦିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଏପରି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଯାହା ଆଧାରରେ ପେନସନ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳର ଅବଧି ପୂରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଡାକ ବିଭାଗରେ ଜିଡିଏସ୍ କ୍ଷମତାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାର କୌଣସି ଅବଧିକୁ ସେମାନଙ୍କର ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସହିତ ଯୋଡ଼ାଯାଇ ପାରିବ ।

୨୧. ଆମର ଏହା ମଧ୍ୟ ମତ ଯେ ୧୯୭୨ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧିର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ କୋହଳ କରିବାର କ୍ଷମତା

ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍, ଯଦି ସେମାନେ ନିୟମ ୮୮ ରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏହି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିରେ ପୂରଣ ହୋଇଛି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରୁନାହୁଁ ଯେ କେବଳ ସେଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ହେବ, ତେଣୁ ନିୟମ ୮୮ ର ଆଶ୍ରୟ ନେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଉକ୍ତ ନିୟମ ସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଯଦି ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅଯଥା କଷ୍ଟ ହୁଏ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ମାମଲାକୁ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । **ଭାରତ ସଂଘ ସରକାର ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ନିବନ୍ଧକ ଓ ଅନ୍ୟଜଣେ** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଯେପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯଦି କୌଣସି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପେନସନ ଆଦେଶ ପୂର୍ବରୁ ଜାରି ହୋଇସାରିଛି, ତେବେ ଏଥିରେ କୌଣସି ବାଧା ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଆମେ, ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ ଏବଂ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ଆବେଦନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରାୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରୁଛୁ:-

> (i) ଯଦି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ଡାକ ବିଭାଗ କୌଣସି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପେନସନ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ଜାରି କରିସାରିଛନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ପେନସନରେ ବାଧା ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ଆମେ ସେହି ମାର୍ଗକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଛୁ ଯାହା **ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ**

(ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

(ii) ପେନସନ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇନଥିବା ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ୧୯୭୨ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ ୮୮ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ସେବାକାଳ ଅବଧି ନିୟମକୁ କୋହଳ କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ ବିଚାର କରିପାରିବେ ।

୨୨. ଏହି ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ତରୀଣ ଆଦେଶ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ତାହା ସମାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । ସମସ୍ତ ସଂଯୁକ୍ତ ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକ ଶେଷ ହୋଇଯିବ ।

୨୩. ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

..... ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
(ରଞ୍ଜନ ଗୋଗୋଇ)

……...... ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
(ଦୀପକ ଗୁପ୍ତା)

.... ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
(ଅନିରୁଦ୍ଧ ବୋଷ)

ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ
ତାରିଖ: ୮ ନଭେମ୍ବର, ୨୦୧୯

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ | ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ |"

Translated by:
Subodh Rout,
Translator, High Court of Orissa